

Útbjóðingin næsta stóra tingorðaskiftið

Oddagrein

TRÝ stór orðaskifti hava verið sett á skrána hjá lögtinginum í heyst og vetur. Tað fyrsta um framtíðarstöðu Føroya er av, hóast tað seinasta orðið ikki er sagt í tí málinum. Tað næsta er eisini av, og snúði tað seg um figgarlógaruppskotið. Heldur ikki har er seinasta orð sagt. Triðja stóra orðaskiftið verður helst tíðliga í næsta mánað. Talan er um 1. útbjóðing til oljuleiting á føroyska landgrunninum. Mál-ið er av prinsipiellum týðningi, tí hetta er fyrstu ferð nakrantíð, at tingmenn skulu taka stöðu til eina oljuútbjóðing. Aðra-staðni verður slíkt avgreitt á embætis-mannastøði og verður ikki sum so viðgjørt í parlamentinum. Tingmenn skulu so taka stöðu til uppskot um, hvørji øki skulu bjóðast út til oljufeløgini at bora eftir olju og gassi á. Eisini skal stöða takast til, hvørjar treytir skulu setast oljufeløgnum, sum fara at virka her, eitt nú á skatta-økinum.

Tað er greitt, at bæði hjá altjóða oljufeløg-unum og eisini hjá okkara egnu oljuum-siting - fyri ikki at tala um vinnulívið - verður bíðað við spenningi eftir viðgerðini á tingi. Hon fer so at byggja á tað arbeiðið, sum Oljumálastýrið hevur gjørt. Í skrivandi løtu kenna vit ikki innihaldið í uppskotinum, men tað skilst, at tað er ein neyv avvegan millum føroysk og útlendsk áhugamál tvs. at treytirnar verða av slíkum slag, at olju-feløgini bæði tora og vilja vága iløgur her, og at føroyska samfelagið samtíðis fer at fáa tað burtur úr, ið tað eigur sum ognari av undirgrundini eigur.

Tað er ikki bara at siga tað at fara undir eitt so stórt og krevjandi arbeiði sum at leggja eina útbjóðing til rættis. Okkara fólk eru ikki von við slíkt, og tí er eisini talan ein eina innlæringsprosess. Men at bjóða út partar av landgrunninum til útlendsk oljufeløg er eitt so mikið álvarsamt mál, at Oljumálastýrið hevur - sum skilst - gjørt sær sera stóran ómak við arbeiðinum. Arbeiðt hevur verið miðvíst og seríøst og fyri ikki at hava nakrar leysar endar hevur fyrisitingin havt tætt samstarv við ráð-gevarar úr útlandinum. Her er talan um fólk, sum eru við við slíkt arbeiði og sum vita, hvat krevst fyri at fáa eina útbjóðing at gagna føroyskum áhugamállum samtíðis sum hon er attraktiv fyri investorar. Hetta er ein ballansugongd av teimum torføru, men nú talan er um at seta spónin í fyrstu ferð, eigur sjálvandi eisini at bera til at betra um skipanirar sohvørt, soleiðis at tær gagna samfelagnum samtíðis sum tær fasthalda áhugan hjá olju-feløgnum.

Sosialurin

Viðmerking:

Eru almennu loftmiðlarnir politiskt ávirkaðir?

Eftir at fullveldisætlan landsstýrisins væl og virðiliga er viðgjörd í almennu loftmiðlunum, kann spurnartekin setast við, um loftmiðlarnir eru politiskt ávirkaðir. Seinastu sendingarnar Fimmarin og Krosskast eru aftur dømi, sum geva gróðrarbotn fyri slíkum mistanka

Ein ófrávikilig treyt til almennu loftmiðlarnar Útvarp Føroya og Sjónvarp Føroya er, at miðlarnir eru politiskt og átrúnaðliga ó-heftir og ikki á nakran hátt lata seg ávirka av seráhuga-málum.

Júst hetta var grundgev-ingin hjá fyrrverandi út-varp- og sjónvarpsnevndu-num til myndugleikarnar, tá ið nýggja kringvarpslógin skuldi koma í gildi, um ikki at taka av nevndirnar. Gomlu nevndirnar vórðu breitt politiskt samansettar og tryggjað soleiðis eina javnvág bæði politiskt og átrúnaðarlaga.

Ovasta ábyrgd hjá landsstýrismanninum í mentamállum

At miðlarnir hvørki løtu seg politiskt ávirka ella kundu mistonkjust fyri at lata seg ávirka hildu nevndirnar vera av sera stórum týd-ningi. Men landsstýrið, sum tá sá (Sambands-, Fólk-a- og Sjalvsstýrisflokkin) løtu seg ikki ávirkað. Úrs-litið bleiv, at ovasta ábyrgd fyri Útvarpi Føroya og

Sjónvarki Føroya nú er hjá landsstýrismanninum í mentamállum!

At tað er torført hjá mið-lunum í politiskari viðgerð av stórmáli, sum fullveldis-ætlan landsstýrisins er, at balansera á knivskörpu ó-heftisegginu er vituligt, men óansett er hetta eitt krav til miðlarnar og hetta vita teir!

Sambandsflokkurin sleppur ikki fram

At teir ikki hava verið hepn-ir her, eru fleiri dømi um. Bæði fyrrverandi og núver-andi skrivarar Sambands-floksins hava í bløðunum gjørt vart við hetta og í við-gerðini av uppskoti Sam-bandsfloksins um fólkkaat-kvøðu, sum kundi hoyrast í SvF, nýtti tingkvinnu Sam-bandsfloksins høvi at gera vart við, at flokkurin ikki sleppur fram at loftmið-lunum.

At hesar ábreiðslur ikki eru heilt ógrundaðar, er seinasta Krosskast, sum við-gjörði ríkisráttarlugu stöð-on, talandi dømi um. Her vóru Tjóðveldis-, Fólk-a- og Javnaðarflokkurin

umboðaðir við hvør sínum tveimum umboðum, meðan Sambandsflokkurin als ikki varð boðin við! Hetta fall eisini báðum Javn-aðarumboðunum fyri brósti.

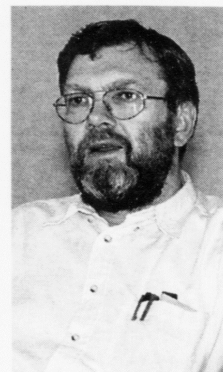
Eisini seinasti Fimmari er dømi um tað sama, har ein sakligur ríkisfelagsskap-sinnaður ikki fekk loyvi at gera seg lánan, men bleiv avbrotin, hóast just Fimm-arin er sending, har lurtar-arnir skulu kunna koma fram.

Mistanki um politiska ávirkan

At loftmiðlarnir ikki lata seg politiskt ávirka, er sum sagt eitt krav til teirra. Men teirra viðgerð má heldur ikki geva gróðrarbotn fyri mistanka um, at teir lata seg ávirka.

At Útvarp Føroya figg-jarlaga er óheft av politisku myndugleikunum gevur sjálvandi UF eitt sera gott grundarlag at fara ein óheft-an tíðindaflutning. Men meiri óheftur er hann ikki enn tað, starvsfólkið leggur í tað.

Óðrvisi er við SvF. Sum

ollum kunnugt hevur SvF verið í figgarligum trupul-leikum og mátti fáa eyka-játtan á figgarlógini. Og her var tað landsstýrismaðurin í mentamállum umboðandi Tjóðveldisflokkinn, sum gav SvF eykajáttan á figgarlóg-ini í staðin fyri heimild at taka lán, sum var tað SvF bað um. Hví?

Eg vil ikki ákæra al-mennu loftmiðlarnar fyri at vera politiskt stýrðar, men má viðganga, at mistankin um, at teir lata seg politiskt ávirka, er ikki fjarur.

Johan Petersen
fyrirv. útvarps- og sjón-varpsnevndarformaður

Løgmaður nógvar semingsmøguleikar

Løgmaður hevur rætt, tá hann sigur, at nógvir móg-uleikar eru fyri, at finna eina breiða semju um framtíðarstöðu Føroya.

Vísandi til orðaskiftið um Hvítubók og útvarpsins veljarakanning, er nógv sum bendir á, at tað helst verður trupult at finna breiða semju, har Tjóðveld-isflokkurin er við, men sjálvandi eigur eingin flokkur at vera settur út-anfyri framanundan, og tað fer lögmaður heldur ikki at gera, um vit kenna hann rætt.

Um Tjóðveldisflokkurin sleppur síni ætlan um full-veldi, skuldi ikki verið ó-

gjörligt at funnið eina breiða semju innanfyri ríkis-felagsskapin, sum allir flokkar kundu tikið undir við. – Ein søguligur móg-uleiki, sum kundi stöðgað tí móðandi kjaki um loysing ella samrki.

Helst verður tað ógjörligt hjá Tjóðveldisflokkinum, sum er størsti flokkur, at sleppa síni ætlan um full-veldi, og tiskil verður valla funnin nógur semja, sum bæði andstøðan og Tjóð-veldisflokkurin kunnu taka undir við.

Um lögmaður ikki kann flyta Tjóðveldisflokkinn, og tiskil ger eina semingsroynd innanfyri ríkis-felagsskapin,

við at blanda kortini hjá Fólkaflokkinum, Javnaðar-flokkinum og Sambands-flokkinum, so hevur hann sera nógvar møguleikar, og í minsta lagi 65 % av vel-jarafjöldini aftanfyri seg.

Hesir triggir flokkar hava samanlagt nógvar størstu móguleikarnar fyri semju.

Verða kortini væl bland-aði, koma teir smáðu flokk-arnir helst eisini við, og tá hevur lögmaður stuðul frá 73 % av veljarafjöldini, um vit brúka veljarakanningina sum grundarlag.

Stór ábyrgd liggur á lögmanni í hesum døgum, og mong eru vit, sum vóna og biðja til, at hann fær

frið og góðar stundir, til at mýkja allar móguleikar.

Trygvi F. Gutesen

„Fjant og fjas“

Í løtuni ferðast bólkurin „Fjant og Fjas“ saman við Karl Martin Samuelsen runt í Føroyum. Bólkurin er samansettur av trimum

ungum klovnnum: Bugga, Hannibal og Nøfli, sum undirhalda børnum millum 3 og 8 ár. Karl Martin Samuelsen syngur ímillum

innslogini. Hvørt tiltak varir í umleið 1 tíma og fyrsta tiltakið var í Vest-manna skúla fríggjadagin. Komandi vikuskiftið

kunnu børnini í Suðuroy siggja klovnarnir, tí tá framføra teir síni kynstur á Tvøroyri.